

Opgave 6 – Zuid-Amerika: Chili en Bolivia

Bij deze opgave horen de bronnen 12 tot en met 15.

De politieke situatie in Chili en Bolivia is, net als in veel andere landen in Zuid-Amerika, sinds de jaren 80 van de vorige eeuw veranderd.

- 1p **21** Geef aan welke politieke verandering veel landen in Zuid-Amerika sinds de jaren 80 van de vorige eeuw doorgemaakt hebben.

Gebruik de bronnen 12 en 13.

- 2p **22** Geef aan
- welk verschil tussen Chili en Bolivia bestaat in politieke invloed op het economisch systeem;
 - dat het neoliberale beleid in Chili **niet** tot exportvalorisatie heeft geleid.

Gebruik de bronnen 14 en 15.

De bronnen 14 en 15 geven een verklaring voor de maatschappelijke onrusten die in 2019 in Chili en Bolivia uitbraken. Om economische ongelijkheid in een land (zie bron 15) weer te geven wordt vaak een specifieke lijngrafiek gebruikt.

- 2p **23** Geef
- de naam van de lijngrafiek waarmee economische ongelijkheid in een land weergegeven kan worden.
 - met de bronnen 14 en 15 aan waarom in Chili en Bolivia maatschappelijke onrusten uitbraken.

Gebruik het kaartenkatern.

Bolivia wordt door zijn ligging meer belemmerd om tot verdere economische ontwikkeling te komen dan Chili.

- 2p **24** Geef twee van deze belemmeringen voor verdere economische ontwikkeling van Bolivia.

Opgave 6 – Zuid-Amerika: Chili en Bolivia

bron 12

Chili en Bolivia

Chili is een van de rijkste landen van Zuid-Amerika en wordt door de internationale gemeenschap gezien als een marktvriendelijk en stabiel land. De Chileense miljardair en neoliberal Sebastían Piñera is in maart 2018 begonnen aan zijn tweede termijn als president.

Bolivia is een van de armste landen in Zuid-Amerika en het land wordt sinds november 2020 geregeerd door de socialist Luis Arce.

Ondanks de politieke verschillen tussen Chili en Bolivia leidde teleurstelling in de democratie in beide landen eind 2019 tot maatschappelijke onrust.

bron 13

Export van Chili in 1995 en 2017

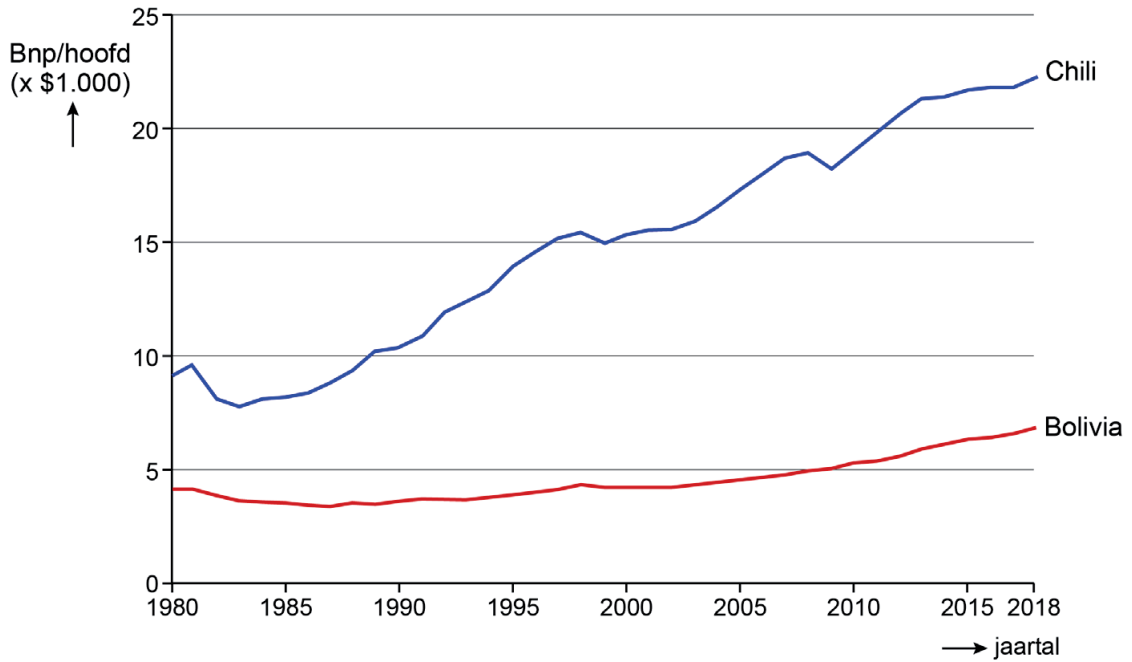
totale waarde 1995 15,9 miljard dollar	totale waarde 2017 70,1 miljard dollar
geraffineerd koper 24%	kopererts 24%
kopererts 12%	geraffineerd koper 21%
houtpulp 7,6%	visfilet 4,1%
dierlijk meel 3,9%	houtpulp 3,8%
druiven 3,2%	ruwe koper 2,1%

Export van Bolivia in 1995 en 2017

totale waarde 1995 1,2 miljard dollar	totale waarde 2017 8,59 miljard dollar
zinkerts 14%	petroleum, gas 32%
goud 11%	zinkerts 17%
tin (ruw) 10%	goud 13%
gezaagd hout 7,9%	edele metalen 6,5%
petroleum, gas 7,7%	sojameel 5,5%

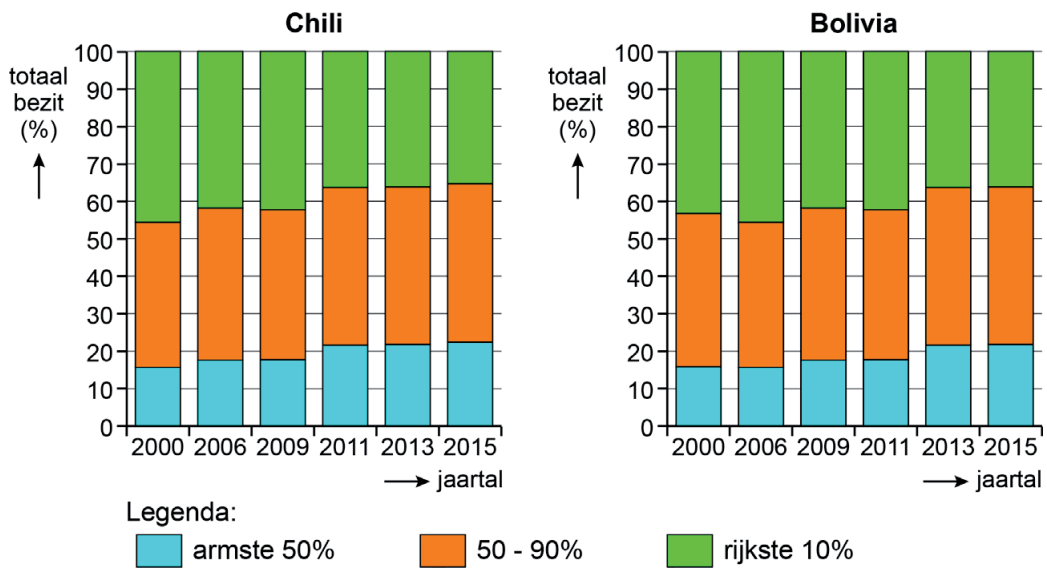
bron 14

Bnp per hoofd van Chili en Bolivia

bron 15

Economische ongelijkheid in Chili en Bolivia

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.